

Država je v elektroniki in avtih zapovedala slovenščino. Koliko izdelkov manj bo na trgu?

Ocene tveganja, koliko svetovanih multinacionalk se ne bo prilagodilo sklepu in bo raje umaknilo izdelke s trga, na ministrstvu za kulturo niso delali.

Petra Sovdat

05.09.2025 14:33

Čas branja: 2 min

Foto: Shutterstock

Vlada je na včerajšnji seji sprejela **sklep o seznamu elektronskih naprav**, ki bodo morale imeti vmesnike v slovenščini.

To so:

- osebni računalniki in prenosniki,
- elektronske tablice in bralniki,
- pametni mobilni telefoni,
- pametni televizorji,
- povezani avtomobili in avtomobilski deli ter
- vmesniki za dostop do IPTV – ironično, tudi predlagatelj, ministrstvo za kulturo, je v sklepu o zapovedani slovenščini v napravah uporabil angleški

izraz, set-top boxi.

Ministrstvo seznam pripravljalo 17 mesecev, prevodi pa bodo obvezni že prihodnji mesec

Sklep bo veljal za vse nove naprave, ki bodo prihajale na naš trg. Pri tem bodo morali operacijski sistemi in grafični uporabniški vmesniki v elektronskih napravah biti v slovenščini po zakonu dostopni od oktobra, kar je 18 mesecev po sprejemu novele **zakona o javni rabi slovenščine**. Ta je bila sprejeta 2. aprila lani.

Govorni uporabniški vmesniki morajo biti prevedeni od oktobra 2026. To je 30 mesecev po sprejetju zakona.

Za pripravo seznama naprav si je ministrstvo za kulturo vzelo 17 mesecev. Navodilo iz zakona, da morajo podzakonski predpis pripraviti v enem letu, so zgrešili za pet mesecev.

Kot utemeljujejo na ministrstvu za kulturo **Aste Vrečko (Levica)**, vmesniki v tujih jezikih »prinašajo vrsto negativnih posledic, predvsem manjšo socialno vključenost oseb, ki ne razumejo tujih jezikov, in slabšo varnost potrošnikov, saj lahko elektronske naprave postanejo nevarne za uporabo (na primer avtomobili), če navodila in opozorila v tujem jeziku niso razumljiva uporabnikom v Republiki Sloveniji«.

Katere naprave bodo izvzete?

Kot izhaja iz sklepa, vse, ki v praksi niso namenjene dostopu do medijskih in kulturnih storitev ter storitev informacijske družbe, čeprav ga lahko omogočajo. To so denimo povezani hladilniki, igralne konzole, medicinski pripomočki in delovni stroji.

Koliko bo zato manjša izbira?

Ocene, koliko proizvajalcev, ki so večinoma velike multinacionalke, za katere je Slovenija minoren segment trga, se sklepu ne bo prilagodilo – ker je to predrago – in bodo raje umaknili izdelke s slovenskega trga, na ministrstvu za kulturo niso izdelali.

Manjša izbira na trgu za porabnike pomeni višje cene, za podjetja pa manjšo prodajo, ker bodo kupci zato še manj kupovali pri globalnih trgovcih.

Kot so nam pojasnili na ministrstvu Vrečkove, stikov s proizvajalci niso imeli. So se pa pogovarjali s trgovinsko zbornico, zvezo potrošnikov in Slovensko akademijo znanosti in umetnost. Tem ni treba prilagajati izdelkov.

Navajamo celoten odgovor ministrstva za kulturo: »Med javno razpravo in medresorskim usklajevanjem novele zakona o javni rabi slovenščine smo bili ves čas v stiku z zavezanci in drugimi deležniki, ki se jih dotika sprememba zakona. Ti med pripravo zakona (in pozneje seznama kategorij naprav) niso svarili pred morebitnim odhodom s trga ali umikom izdelkov, temveč so bili spremembam večinoma naklonjeni in niso nasprotovali legitimni zahtevi, da imajo slovenski potrošniki pravico do uporabe lastnega jezika tudi v digitalnem okolju. Z nekaterimi – denimo z **Applom** in zastopniki avtomobilske industrije – smo se na njihovo pobudo sestali predvsem glede konkretnih izvedbenih vprašanj, kako do preteka prehodnega obdobja zadostiti novemu zakonu. Njihove pripombe smo smiselno upoštevali tudi s podaljšanjem prehodnega obdobja, v katerem je mogoče novim zahtevam prilagoditi tudi izdelke z daljšim razvojnim ciklom, kar velja zlasti za povezane avtomobile. Enako velja za pripravo seznama kategorij naprav, v katerega so bili prav tako vključeni vsi deležniki in zavezanci po zakonu o javni rabi slovenščine. Seznam je bil na pobudo Trgovinske zbornice pred sprejetjem še nekoliko spremenjen in je upošteval pripombe proizvajalcev avtomobilov. Zagotovili so nam, da bodo proizvajalci pravočasno poslovenili uporabniške in grafične vmesnike v povezanih avtih, saj je podpora slovenščini tudi v interesu slovenskih prodajalcev, kupcev in uporabnikov sodobnih povezanih avtomobilov.«

